

АНАЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ

Регіональна промислова політика націлена на задоволення потреби підприємств регіону і є складовою частиною державного аналогу. Вона створює своїм підприємствам протекціоністські умови, мінімізуючи конкуренцію. Критерієм вибору місцевих підприємств для підтримки є висока ефективність виробництва, а інструментом підтримки – компенсація побічних ефектів. Задачі регіональної промислової політики – підвищення продуктивності праці, а її стратегічним напрямком стає підтримка місцевих стабільно працюючих підприємств.

Поставлене завдання не може бути вирішене лише шляхом розробки декларованих документів, хоча, напевно, і це можливо на першому етапі. Необхідно підійти до проблеми комплексно, розробити процедури взаємодії різних структур адміністрації й інших структур у процесі, включаючи створення, при необхідності, нових структур, розробку нормативних документів, що визначають «правила гри». Особливо важливо проводити моніторинг реалізації цих процесів на території регіону. Весь розроблювальний комплекс заходів повинен бути спрямований на кінцеву мету – оздоровлення і піднесення регіональної промисловості, і виникає перше завдання, яке необхідно вирішити: формування списку підприємств, перспективних для здійснення комплексного реформування. Щоб вирішити цю задачу, необхідно провести аналіз діяльності промислових підприємств виходячи з наступних критеріїв: технічний стан основних засобів, рівень використання виробничих потужностей, фінансовий стан. До результатів аналізу слід додати також урядові та нормативні акти стосовно вагомості окремих підприємств для функціонування національного комплексу України. [1]

В результаті оцінки вказаних показників і характеристик в складі регіону можна виділити такі групи підприємств:

- підприємства, які мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави;
- підприємства монополісти;
- інші підприємства.

Підприємства перших двох груп мають виняткове значення для розвитку не тільки господарського комплексу регіону, але й для національного комплексу України. Держава повинна сприяти їх розвитку і зміцненню. Для підприємств третьої групи необхідна санація, яка повинна включати: проектну документацію у вигляді Генерального плану виробничої депресивної зони; перелік генераторів депресії – підприємства, які необхідно ліквідувати; перелік підприємств які можливо реконструювати; пропозиції щодо освоєння звільнених територій.

Крім санації депресивних територій для стратегічних підприємств, підприємств монополістів, підприємств з вагомими потенційними можливостями, необхідно розробити комплекс заходів, що спрямований на їх розвиток. За допомогою постійного відстеження параметрів фінансового стану промислового підприємства керуючим структурам надається можливість ранньої діагностики появи кризових явищ, що дозволить зменшити негативний вплив криз. Відповідно до циклу розвитку керівництво може вибрати одну з базових стратегій економічної стійкості. Стратегія росту, що виражає прагнення до росту обсягів

продажу, прибутку капіталу; стратегія стабілізації доходу і наступного збільшення прибутковості; стратегія виживання, що може бути застосована в умовах кризи економічної діяльності.

Базова стратегія підприємства повинна бути підкріплена функціональними стратегіями, серед яких: стратегія маркетингу, фінансова стратегія, виробнича стратегія, кадрова стратегія, стратегія організаційних змін.

Задля дієвого механізму реалізації промислової регіональної політики необхідно:

- розмежувати повноваження органів управління у відповідності з рівнями промислової політики;
- виділити об'єкти, функціонування та розвиток яких, регламентується державою та регіональною політикою. [2]

Допомога господарюючим суб'єктам у розвитку їх виробництва і просування продукції на ринках здійснюється насамперед за рахунок проведення регіональної протекціоністської політики. Можливо, можна, передбачити що в умовах неефективного виконання законів саме місцева влада повинна приймати відповідні економічні рішення.

Основою для підтримки інвестиційної політики тих чи інших господарських об'єктів (створення їм сприятливих умов розвитку і, відповідно, формування обмеження заходів для конкурентів) може бути оцінка витрат різноманітних підприємств даної галузі. Вибір саме цього чинника обумовлений наступним: підприємство з найменшими витратами при інших рівних умовах є більш ефективним. У сукупності господарюючих об'єктів того чи іншого напрямку з'явиться підприємство, яке за рахунок мінімізації витрат стає найбільш конкурентоспроможним. Однак ці мінімальні витрати досягаються у значній мірі за рахунок породження побічних економічних ефектів. В цій ситуації для нормалізації стану регіональні органи влади можуть використовувати податкове або адміністративно-правове регулювання. При чому на підприємстві, з високими рівнем вірогідності, витрати будуть зростати, що робить його функціонування менш ефективним, а отже, його конкурентоспроможність знизиться. [3]

Інструментами регіональної промислової політики можуть бути також такі класичні способи підтримки і розвитку підприємства, як державні та муніципальні замовлення, трансфертні платежі. В загальному вигляді регіональна промислова політика повинна бути побудована індивідуально в залежності від типу господарюючого суб'єкту: проблемні підприємства, стабільні підприємства, підприємства лідери ринку. Підтримка розвитку стабільних підприємств є стратегічним напрямком реалізації регіональної промислової політики.

Література

1. Аналітичне оцінювання конкурентоспроможності економічного потенціалу підприємства // Аналітичні методи дослідження конкурентоздатності суб'єктів господарювання : [Монографія] / за аг.ред. Волкової Н. А. / Н. А. Волкова, Р. М. Волчек, О. М. Гайдаєнко, Л. В. Чернишова та ін. – Одеса: ОНЕУ, Кримполіграфпапір. – 2017. – 400 с.
2. Теорико-методичні засади дослідження бізнес-процесів у підприємстві: монографія / Н. А. Волкова, Р. М. Волчек, О. М. Гайдаєнко [та ін.]. Одеса: ППЦ “Белка”. 2019. 169 с.
3. Волкова Н.А., Гайдаєнко О.М., Семенова К.Д. та ін. Методичні аспекти дослідження бізнес – процесів на мезо- та мікрорівні. Монографія. Одеса: КПЦ «Белка», 2021. 157с.